

*Н. Є. Скоробогатова,
к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки, Національний технічний
університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2741-7629>*

*К. В. Петренко,
к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки, Національний технічний
університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2322-9030>*

*Т. В. Іванова,
к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки, Національний технічний
університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9659-8681>*

*Н. Ю. Тимошенко,
к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки, Національний технічний
університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1055-5355>*

DOI: 10.32702/2306-6814.2025.4.95

ВПЛИВ ІНВЕСТИЦІЙ ТА ІННОВАЦІЙ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ: МІЖНАРОДНИЙ ТА УКРАЇНСЬКИЙ ДОСВІД

N. Skorobogatova,
PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of International Economics,
National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"

K. Petrenko,
PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of International Economics,
National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"

T. Ivanova,
PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of International Economics,
National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"

N. Tymoshenko,
PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of International Economics,
National Technical University of Ukraine "Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"

THE IMPACT OF INVESTMENT AND INNOVATION ON THE COUNTRY'S ECONOMIC
DEVELOPMENT: INTERNATIONAL AND UKRAINIAN EXPERIENCE

Стаття присвячена дослідженню оцінці впливу інвестицій та інновацій на забезпечення економічного розвитку країни, зокрема аналізу міжнародного досвіду та його розвитку в умовах України. Розглядаються основні механізми залучення інвестицій та впровадження інноваційних технологій, які сприяють модернізації економіки, підвищенню продуктивності та конкурентоспроможності. Особлива увага приділяється проблемам, що забезпечують процес інвестування в умовах військових конфліктів, та визначають розвиток інноваційно-інвестиційної політики України у військово-повоєнний період.

У статті проаналізовано ключові фактори успішної інвестиційної політики в країнах із розвинутою економікою та адаптовано їх до українських реалій. Розглянуто конкретні кроки, які можуть бути реалізовані для стимулювання інноваційної діяльності, включаючи створення сприятливого регуляторного середовища, залучення міжнародної фінансової допомоги та формування національної інноваційної екосистеми.

Результати дослідження можуть бути використані для формування ефективної державної політики, спрямованої на відновлення економіки, підвищення інвестиційної привабливості та зміцнення позицій.

The article examines the impact of investment and innovation on the economic development of a country with a focus on analysing international experience and its application in the context of Ukraine. The study examines the key mechanisms for attracting investment and introducing innovative technologies contributing to economic modernisation, productivity and competitiveness. Particular attention is paid to the problems of investment activity in the context of military conflicts and the prospects for shaping Ukraine's innovation and investment policy in the post-war recovery period.

The study emphasises the critical role of investment in stimulating structural economic transformations and integrating innovations as a driving force for sustainable growth. Drawing on the experience of developed economies, the paper identifies best practices for creating a favourable investment climate, promoting research and development, and creating innovation-oriented ecosystems. These practices are then adapted to Ukraine's specific economic, institutional and social conditions.

The article highlights Ukraine's significant potential for innovation in various strategic sectors, including IT, agriculture, renewable energy, biotechnology, and transport infrastructure. The development of these sectors can provide a strong foundation for the country's post-war recovery and long-term competitiveness in the global market.

The paper also contains recommendations for strengthening Ukraine's post-war recovery efforts, including creating state investment funds, developing a legal framework to protect investors, introducing incentives for innovative enterprises, and integrating green technologies into economic strategies. The paper focuses on cooperation with international organisations and financial institutions to provide financing and expertise for large-scale recovery and modernisation projects.

The study's findings offer practical implications for policymakers, companies and stakeholders seeking to develop a sound framework for promoting economic resilience and long-term growth. Such a comprehensive approach will contribute to Ukraine's economic revival, improve its investment attractiveness and strengthen its global economic position.

*Ключові слова: інвестиції, інновації, економічний розвиток, якість життя, інвестиційний клімат.
Key words: investments, innovations, economic development, quality of life, investment climate.*

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Економічний розвиток країни є основою забезпечення її стабільності, конкурентоспроможності та підвищення якості життя населення. В умовах глобалізації, зростаючої інтеграції світових ринків та швидкого технологічного прогресу питання впливу інвестицій та інновацій на економічне зростання набувають ключового значення.

Інвестиції створюють базу для формування виробничих потужностей, розвитку інфраструктури та підвищення рівня зайнятості, тоді як інновації забезпечують модернізацію технологій, підвищення продуктивності

праці та розширення ринків збуту. Синергетична дія дозволяє країнам досягти сталого економічного зростання, зокрема шляхом впровадження сучасних технологій, підвищення ефективності бізнес-процесів та зміцнення конкурентних позицій на світових ринках. Водночас, сучасна економічна реальність демонструє суттєві відмінності між країнами в рівнях залучення інвестицій, рівнях інноваційної активності та їх вплив на економічний розвиток. Для України, яка перебуває на шляху структурної трансформації економіки та інтеграції у світові економічні процеси, питання стимулювання інвестиційної та інноваційної діяльності є особливо актуальним. З огляду на міжнародний досвід, виникає необхідність дослідити, які саме інструменти й підходи до залучення інвестицій та розвитку інноваційних екосис-

тем є найбільш ефективними для забезпечення сталого економічного розвитку. Це дозволяє адаптувати найкращі практики до українського контексту, враховуючи специфіку її економіки, інституційного середовища та наявних ресурсів.

Таким чином, вирішення зазначеної проблеми пов'язане з розробкою рекомендацій для вдосконалення державної політики у сфері залучення інвестицій та стимулювання інновацій. Це матиме як наукове значення (розширення теоретичних уявлень про роль інвестицій та інновацій у розвитку економіки), так і практичну цінність (підвищення економічної ефективності та конкурентоспроможності України).

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Питаннями дослідження сутності інвестицій та їх ролі в економіці країни займалися багато вітчизняних та закордонних вчених протягом тривалого часу. Серед зарубіжних науковців, чиї роботи присвячені проблематиці інвестування, включаючи міжнародні інвестиції, можна віднести Бірмана Г. та Шмідта С. [1], Гітмана Л. Дж. та Джонка М. Д. [2], Кейнса Дж. М. [3], Шарпа У. Ф., Александара Г. та Бейлі Дж. [4] та інших. Серед сучасних вітчизняних науковців, що досліджували питання інвестиційної діяльності, впливу інвестицій та інновацій на економічний розвиток країни та добробут населення, слід відзначити роботи Бланка І. О. [5], Лози С. [6], Думи О. І. [7], Слатвінської М. О. та Бриндак В. М. [8], Дорошенко О. С. та Скоробогатової Н. Є. [9], Казакової Н. С. та Доброскок А. К. [10].

Останні наукові дослідження як вітчизняних, так і зарубіжних фахівців підтверджують, що інвестиції та інновації є ключовими чинниками економічного розвитку країни, зокрема України. Забарна Е. М. [11] аналізує особливості інноваційних інвестицій та їх безпосередній вплив на економічний розвиток держави. Дослідження встановлює, що інноваційні інвестиції сприяють значному економічному зростанню та підвищенню конкурентоспроможності економіки. Яцкевич І. [12] наголошує, що інновації є інструментом економічної політики у післявоєнному відновленні України. Розвиток інноваційної системи може покращити конкурентоспроможність українських підприємств та економіки загалом. Дослідження також підкреслює важливість інвестицій у дослідження та розробки для підтримки інновацій.

Матвієвський Н. [13] розглядає міжнародний досвід забезпечення розвитку економіки через інновації та інвестиції. Дослідження аналізує вплив прямих іноземних інвестицій на економічний розвиток країни, що розвиваються, зокрема на прикладі Бразилії, та проводить паралелі з українським контекстом.

Загалом, сучасні наукові дослідження підтверджують, що ефективно залучення інвестицій та стимулювання інноваційної діяльності є ключовими чинниками економічного розвитку. Вивчення міжнародного досвіду та адаптація його до українських реалій сприяє формуванню сприятливого інвестиційного клімату та підвищенню конкурентоспроможності економіки України.

Незважаючи на існуючі дослідження, що висвітлюють питання залучення інвестицій та стимулювання інноваційної діяльності, залишається недостатньо розкри-

тою проблема формування складових елементів, які можуть забезпечити створення сприятливого середовища для бізнесу, розвитку високих технологій та залученню іноземних інвестицій.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою статті є проаналізувати ключові аспекти взаємозв'язку інвестицій та інноваційного розвитку, що дозволить адаптувати найкращі практики до українського контексту, враховуючи специфіку економіки, інституційного середовища та наявність ресурсів для розвитку інноваційних екосистем.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Міжнародні інвестиції відіграють важливу роль у глобальній економіці, стимулюючи при цьому розвиток інноваційної діяльності та міжнародного співробітництва країн. Основний їх вплив можна структурувати за наступними напрямками:

- підтримка економічного зростання — міжнародні інвестиції виступають джерелом фінансування для країн, що їх отримують. Ці кошти можна використовувати для реалізації нових ініціатив, розширення бізнесу, вдосконалення інфраструктури та інших цілей, що сприяють зростанню економіки;

- розвиток торгівлі — міжнародні інвестиції часто ведуть до встановлення нових торгових зв'язків. Це сприяє збільшенню експорту та імпорту товарів і послуг, що має позитивний ефект для економік країн, що беруть участь у торгівлі;

- технологічні інновації — завдяки міжнародним інвестиціям до країни-отримувача приходять нові технології та інноваційні рішення, що підвищує рівень технологічного розвитку, покращує якість виробництва і конкурентоспроможність на глобальному ринку;

- поліпшення інфраструктури — міжнародні інвестиції можуть бути спрямовані на розвиток інфраструктури, такої як транспортні шляхи, порти, енергетичні мережі та телекомунікації, що створює більш сприятливі умови для ведення бізнесу і стимулює економічне зростання;

- глобалізація бізнесу — міжнародні інвестиції дозволяють компаніям виходити на міжнародні ринки, що призводить до формування глобальних бізнес-мереж і інтеграції світового ринку;

- стабілізація фінансових ринків — інвестори, диверсифікуючи свої активи серед різних країн і секторів, знижують фінансові ризики і сприяють стабільному розвитку фінансової системи.

Аналіз статистичних даних дозволяє дійти висновку про щільний взаємозв'язок між обсягом інвестицій та інноваційним розвитком країни. Зокрема, на рис. 1 зображено динаміку зміни Global Innovation Index для країн-лідерів за даним показником протягом 2021—2024 років.

Глобальний інноваційний індекс аналізованих країн у 2021—2024 роках демонструє стабільність із помірними коливаннями, що відображає різні рівні економічного розвитку та адаптацію до глобальних викликів. Швейцарія стабільно утримує найвищі позиції, маючи

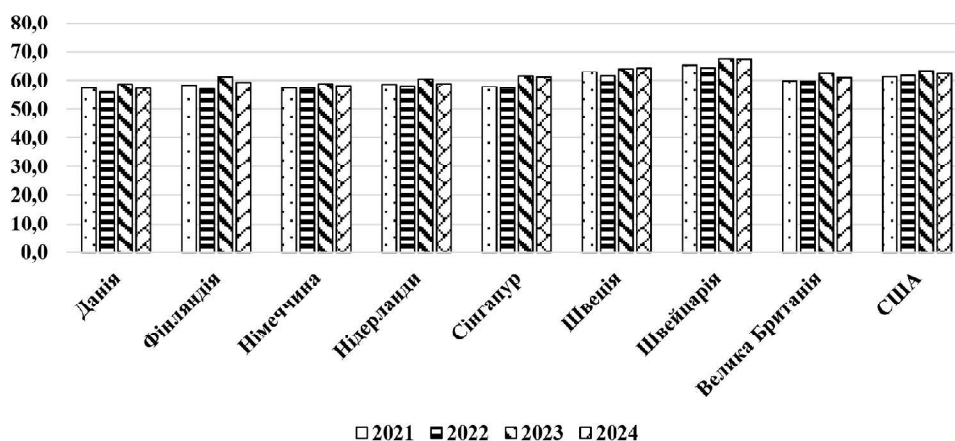

Рис. 1. Динаміка зміни Глобального інноваційного індексу країн за 2021–2024 рр.

Джерело: складено на основі [14–17].

найвищий індекс серед країн, який зріс із 65,5 у 2021 році до 67,5 у 2024 році. Швеція також демонструє позитивну динаміку, збільшивши показник із 63,1 до 64,5 за цей же період. Інші країни, як-от США, Велика Британія, Німеччина, Фінляндія та Нідерланди, показують невеликі коливання індексу, зокрема США зросли з 61,3 у 2021 році до пікового значення 63,5 у 2023 році, але зменшилися до 62,4 у 2024 році. Водночас Сінгапур досяг найвищого значення 61,5 у 2023 році, після чого не суттєво знизився до 61,2 у 2024 році. Помітне зниження у 2022 році характерне для більшості країн, зокрема Данії та Фінляндії, що може бути результатом глобальних економічних потрясінь, але загалом індекс відновлюється в наступні роки. Ці тенденції свідчать про стійкість розвинених країн до викликів, а також про їхню здатність підтримувати конкурентоспроможність і стабільність.

Ще одним із ключових індикаторів економічної активності країн є обсяг прямих іноземних інвестицій (ПІІ). На рис. 2 представлено динаміку обсягу ПІІ за 2013–2023 рр.

Значні коливання ПІІ в аналізованих країнах в першу чергу зумовлені глобальними економічними чинниками. Наприклад, падіння показників ПІІ в 2023 році спостерігається у таких країнах, як Німеччина (-19,52) та Велика Британія (-89,44), що може бути результатом економічної нестабільності, спричиненої глобальними кризами та політичними змінами, такими як Brexit. Зокрема, у Німеччині та Великобританії спостерігається значне зниження інвестиційної активності порівняно з попередніми роками, що відображає негативний вплив цих факторів на інвестиційну привабливість.

Водночас, у Сінгапурі показники ПІІ постійно зростають, досягнувши рекорду у 2023 році (175,24), що свідчить про стабільність інвестиційного клімату та збереження високої привабливості для інвесторів, попри зовнішні економічні виклики. Країни, такі як Швеція (23,00) та Данія (4,58), демонструють поступове відновлення обсягів прямих іноземних інвестицій після спадів у попередні роки. Ці показники свідчать про відновлення довіри з боку інвесторів, що підтверджує успішну адаптацію до нових економічних умов. Загалом, аналіз показує, що глобальні економічні труднощі, пандемія COVID-19 та політичні зміни, зокрема в Європі, значно вплинули на інвестиційні потоки. Однак країни, як Сінгапур, Швеція та Данія, продовжують демонструвати позитивні тенденції, що свідчить про їх успішне відновлення та збереження привабливості для інвесторів.

Економічні показники є кінцевим показником результативності залучених та використаних ресурсів у країні. Одним із узагальнюючих показників економічного розвитку країни є валовий внутрішній продукт. У

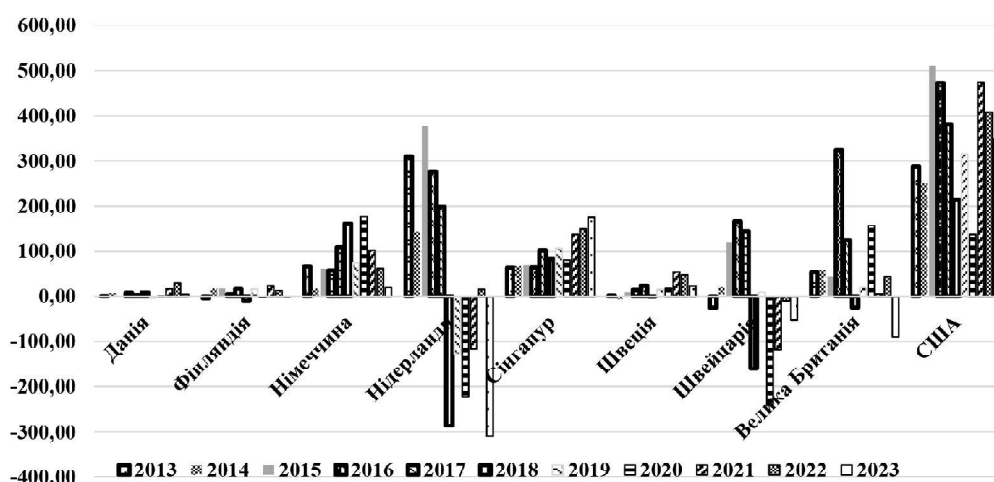

Рис. 2. Динаміка обсягу прямих іноземних інвестицій країн за 2013–2023 рр., млрд. дол.

Джерело: побудовано на основі [18].

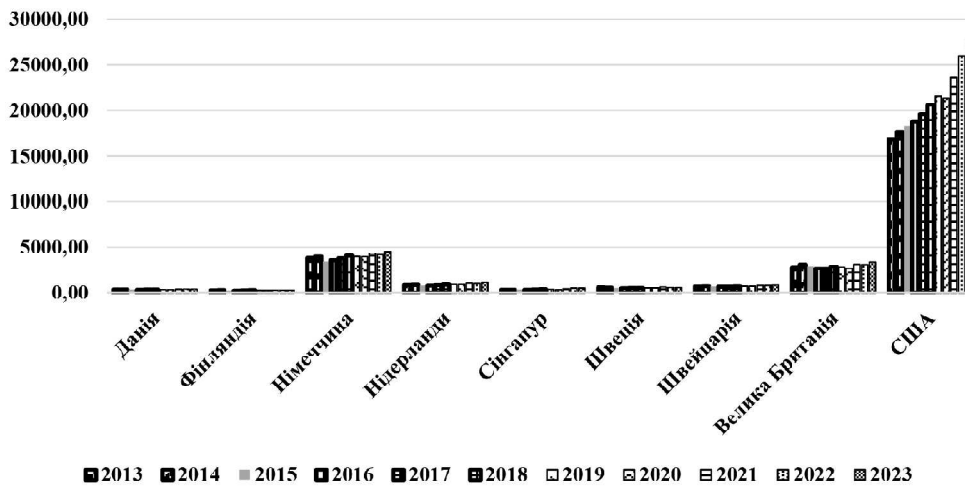

Рис. 3. Динаміка обсягу ВВП країн за 2013—2023 рр., млрд дол

Джерело: побудовано на основі [19].

обраної для дослідження групи країн динаміка зміни даного показника наведена на рис. 3.

Як видно з даних рис. 3 протягом аналізованого періоду часу так країни як Данія, Фінляндія, Сінгапур, Швеція та Швейцарія демонструють сталий, хоча і незначний, приріст ВВП, що є свідченням їх здатності адаптуватися до сучасних викликів і забезпечувати стабільність у своїй економічній політиці, зберігаючи основні макроекономічні показники на високому рівні.

Німеччина як один з лідерів Європейського співтовариства демонструє помірне зростання та коливання ВВП, проте її економіка зберігає стабільність завдяки сильній промисловій базі, високому рівню експорту та здатності адаптуватися до нових умов. Аналізуючи дані рис. 3, доцільно зазначити, що помітне скорочення ВВП Німеччини у 2015 році було результатом комбінації внутрішніх та зовнішніх економічних чинників. У 2015 році Європа все ще страждала від наслідків євро-кризи, глобальні економічні труднощі характеризувались уповільненням зростання в Європі та Китаї, внутрішніми проблемами, зокрема, пов'язаними з автомобільною промисловістю та зниженням споживчих витрат, а також викликами, пов'язаними з міграцією біженців в рамках європейської міграційної кризи. Проте, у період 2015—2018 рр. ВВП країни продемонструвало поступове зростання та повернення на докризовий рівень. Німеччина активно впроваджувала політику енергетичного переходу, спрямовану на відмову від вугілля та ядерної енергії на користь відновлювальних джерел, що безсумнівно було позитивним з екологічної точки зору, проте вимагало великих інвестицій і мало короткострокові економічні витрати, що разом з виходом Великої Британії з єврозони, економічними війнами між США та Китаєм суттєво вплинуло на зростання ВВП Німеччини у наступні роки. Не зважаючи на пандемію Covid-19, що стала од-

ним з найбільших шоків для всього світу ВВП Німеччини продовжило зростати. Однак, у 2022 році Німеччина, що сильно залежить від імпорту енергоресурсів, зазнала значного економічного тиску через різке підвищення цін на енергоносії, спричинені російсько-українською війною.

У Великій Британії спостерігаються помірні темпи зростання ВВП, а його коливання протягом досліджуваного періоду пов'язані з невизначеністю щодо торгових відносин з ЄС (2015—2017 рр.), Brexit та

нестабільністю подальшого економічного розвитку країни. У 2020 році внаслідок пандемії Covid-19 економіка Великої Британії зазнала значного спаду. В країні найбільше постраждали сфери, пов'язані з послугами, туризмом, гостинністю та роздрібною торгівлею. Водночас уряд Великої Британії впровадив масштабні програми підтримки, включаючи схеми збереження робочих місць, субсидії для підприємств та програми фінансової допомоги, що допомогло швидко відновити економіку.

З як видно з даних рис.3 протягом досліджуваного періоду найбільш стрімко зростає ВВП США. Це пов'язано з сильною внутрішньою економікою, активним інвестиціям у технології та інновації, а також стабільному споживчому попиті. Підтримка з боку уряду у вигляді фіскальних стимулів, зниження процентних ставок і програм підтримки після фінансової кризи дозволили країні зберегти економічну стабільність. Пандемія COVID-19 мала негативні наслідки на економіку та ВВП США, проте зростання енергетичної незалежності завдяки розвитку видобутку нафти і газу та прогресивне зростання технологічних секторів забезпечили значний імпульс для економічного розвитку країни.

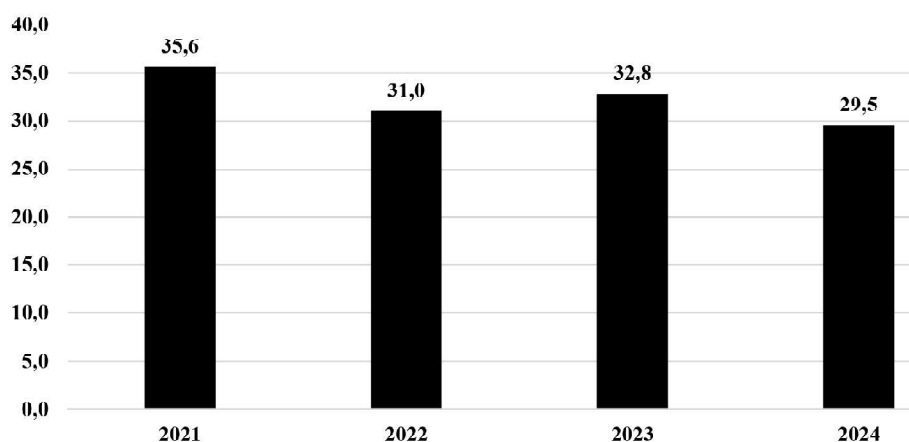

Рис. 4. Динаміка зміни Глобального інноваційного індексу України за 2021—2024 рр.

Джерело: побудовано на основі [14—17].

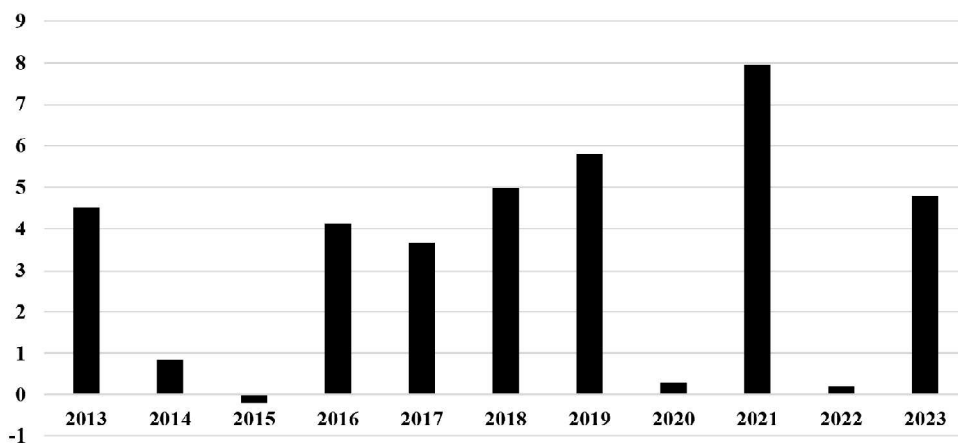

Рис. 5. Динаміка обсягу прямих іноземних інвестицій в Україну за 2013—2023 рр., млрд дол

Джерело: побудовано на основі [18].

Аналізуючи економічний та інноваційний розвиток України 2021—2024 рр., слід відзначити значне зростання в сфері цифрових технологій та модернізації інфраструктури, а також посилення інтеграції України в міжнародні економічні процеси. Незважаючи на складні умови, пов'язані з війною та економічними труднощами, країна змогла залучити значні інвестиції в інноваційні проєкти, розвивати стартапи та створювати нові робочі місця в технологічних галузях. Динаміка інноваційного розвитку простежується на рис. 4.

Україна володіє значним потенціалом для розвитку інновацій у низці стратегічних галузей, а саме:

- ІТ-сектор є одним з найшвидше зростаючих в Україні. Країна відома висококваліфікованими фахівцями в програмуванні та кібербезпеці. Українські ІТ-фахівці створюють продукти для міжнародного ринку, включаючи розробку ПЗ, кібербезпеку та аутсорсинг ІТ-послуг;

- сільське господарство традиційно є сильною основою України. Останнім часом країна приділяє все більше уваги інноваціям у цій сфері. В Україні активно використовуються дрони для моніторингу полів, впроваджується точне землеробство, а також розвиваються біотехнології для поліпшення врожаїв та створення стійких до хвороб рослин;

- відновлювані джерела енергії, зокрема сонячна та вітрова енергетика, набирають популярності в Україні. Країна інвестує в ці технології, зокрема з метою зменшення залежності від традиційних джерел енергії та покращення екологічної ситуації;

- нанотехнології та нові матеріали мають великий потенціал для розвитку в Україні, що включає створення нових композитних матеріалів, розробку наноматеріалів для промисловості та медицини;

- транспортна інфраструктура також перебуває на шляху до інновацій. Україна активно працює над розвитком електротранспорту, інтелектуальних транспортних систем і покращенням інфраструктури для зручності та ефективності транспортування.

Завдяки висококваліфікованим кадрам, науковим досягненням та співпраці з міжнародними партнерами, Україна має великий потенціал для розвитку інновацій у цих та інших секторах.

На рис. 5 наведено динаміку обсягу прямих іноземних інвестицій в Україну протягом 2013—2023 років. Доцільно зазначити, що прямі іноземні інвестиції були присутні в усіх галузях української економіки, але тривалий час найбільше залучалися в переробну промисловість та роздрібну торгівлю через швидку окупність та низькі ризики. Також популярним були фінансовий сектор та нерухомість, оскільки ці галузі не потребують великих капіталовкладень і нових технологій. Однак, інвестиції у високоприбуткові, але

менш інноваційні сфери не сприяють зміцненню конкурентних позицій країни на світових ринках. Велика кількість ПІІ у фінансах лише підтримує ліквідність, але не сприяє глибокій модернізації економіки. Це не дає Україні повноцінно інтегруватися у глобальні ланцюги доданої вартості та обмежує експорт високотехнологічної продукції. З початком війни країна активізувала інноваційний розвиток, зокрема через розробку високих технологій.

В Україні з 2013 по 2023 роки обсяг прямих іноземних інвестицій здебільшого зростали, проте основні негативні події, такі як початок бойових дій у 2014 р., пандемія Covid-19 та початок повномасштабного вторгнення у 2022 р., суттєво вплинули на економіку країни, що миттєво призвело до значного зменшення обсягів надходжень прямих іноземних інвестицій. Проте, підтримка з боку міжнародних партнерів та урядові програми, спрямовані на зміцнення ключових секторів економіки, сприяли відновленню та зростанню рівня залучення ПІІ в Україну.

Проведений кореляційний аналіз свідчить, що в Україні ПІІ мають слабку негативну кореляцію з витратами на дослідження, а останні демонструють з ВВП майже відсутню кореляцію. Щодо інвестиційного клімату в Україні, країна має кілька сильних сторін, таких як великий внутрішній ринок, кваліфікована робоча сила та багаті природні ресурси. Проте політична нестабільність, корупція, війна та слабе верховенство права залишаються серйозними проблемами. Війна спричинила руйнування інфраструктури, значні втрати населення та міграцію, що ускладнює ведення бізнесу. Корупція та бюрократія також створюють додаткові труднощі для інвесторів. Недосконала судова система і високі податки негативно впливають на інвестиційну привабливість країни.

Для підвищення інвестиційної привабливості України, її повоєнного відновлення та стимулювання інноваційного розвитку необхідно вжити комплекс заходів, які забезпечать створення сприятливого середовища для бізнесу, розвитку високих технологій та залученню іноземних інвестицій.

По-перше, важливо продовжити реформування правової системи, зокрема підвищити ефективність судо-

вої влади та забезпечити належний захист прав інвесторів. Чітке та прозоре законодавство, яке дає зрозумілі правила гри для всіх учасників ринку, дозволить знизити рівень корупції та бюрократичних бар'єрів, що є однією з основних перешкод для розвитку бізнесу. Впровадження системи електронного правосуддя та створення спеціалізованих судів для розгляду бізнесових справ дозволить пришвидшити розгляд судових справ та підвищити рівень довіри до правосуддя.

По-друге, необхідно активно підтримувати відновлення та розвиток інфраструктури, зокрема транспортної та енергетичної, що створить сприятливі умови для ведення бізнесу та інноваційної діяльності. Інвестування в модернізацію інфраструктури допоможе зменшити витрати на логістику та забезпечити більш ефективне з'єднання України з міжнародними ринками. Водночас, важливо підтримувати розвиток інноваційної інфраструктури, такої як науково-дослідні центри, технопарки, інкубатори стартапів, які сприятимуть розвитку нових технологій та залученню інвестицій в інноваційні галузі.

Третім важливим аспектом є удосконалення податкової системи, зокрема, надання податкових пільг для інвесторів, які вкладають кошти в дослідження та розробки, а також стимулювання інвестицій у високотехнологічні та інноваційні проекти. Крім того, варто створити спеціальні економічні зони та інвестиційні стимули для стартапів та підприємств у секторі високих технологій.

По-четверте, необхідно активно сприяти розвитку людського капіталу, підвищуючи рівень освіти та кваліфікації робочої сили, зокрема в сферах інноваційних технологій, інженерії, інформаційних технологій та біотехнологій. Важливо налагодити співпрацю між університетами, науковими установами та бізнесом, щоб випускники навчальних закладів мали можливість реалізовувати свої ідеї та працювати над інноваційними проектами.

Останнім важливим напрямом є активна міжнародна співпраця, спрямована на залучення іноземних інвестицій у ключові для економіки галузі. Україна повинна стати більш привабливою для міжнародних інвесторів шляхом укладення вигідних торгових угод, участі в міжнародних науково-технічних ініціативах та залучення технологічних партнерів для розвитку інноваційних секторів.

Таким чином, поєднання реформ в юридичній, економічній та інфраструктурній сферах, стимулювання інвестицій в інноваційні проекти та розвиток людського капіталу сприятимуть підвищенню інвестиційної привабливості України та її інноваційному розвитку.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ДАНОМУ НАПРЯМІ

У результаті проведеного дослідження встановлено, що інвестиції та інновації займають ключову роль у забезпеченні сталого економічного розвитку країни. Аналіз міжнародного досвіду показав, що ефективна інвестиційна політика, орієнтована на підтримку інновацій, сприяє підвищенню конкурентоспроможності національних економік, забезпечує

технологічну модернізацію та зростання продуктивності.

Україні для створення сприятливого інституційного середовища, здатного стимулювати інвестиційну активність та інноваційну діяльність необхідно впровадити комплексні державні програми, що об'єднують інструменти підтримки інвесторів та інновацій, а також підвищити прозорість і ефективність регуляторного середовища та забезпечення правового захисту інвесторів. Крім цього при залученні інвестицій їх необхідно розподіляти за пріоритетними напрямками, такими як: створення нових інноваційних підприємств з новітніми технологіями, відновлення зруйнованої інфраструктури (дороги, мости, енергетичні об'єкти), екологічно чисті та відновлювальні джерела енергії, високі технології та інновації, що можуть стати драйверами економічного зростання та залучення нових інвесторів. Ці заходи можуть реалізовуватись за рахунок залучення міжнародних інвестицій та кредитів, чи за рахунок формування спеціального фонду, що фінансується державою, міжнародними донорами та приватними інвесторами, для підтримки проектів відновлення інфраструктури, житлового будівництва та створення інноваційних підприємств.

Впровадження цих пропозицій сприятиме створенню стабільного інвестиційного клімату в Україні, що є необхідною умовою для відновлення та сталого економічного розвитку після війни.

Література:

1. Bierman H., Smidt S. The capital budgeting decision. London: Routledge, 2006. 424 p.
2. Gitman L. J., Joehnk M. D., Juchau R., Wheldon B. J., Wright S. Fundamentals of Investing. Pearson Australia. 2011. 523 p.
3. Keynes J. M. The General theory of employment, interest and money. London: Cambridge. 2018. 377 p.
4. Sharpe W. F., Alexander G. J., Bailey J. V. Investments (10th ed.). Pearson. 2019. 784 p.
5. Бланк І. О. Інвестиційний менеджмент: підр. Київ: Держ. торг.-екон. ун-т. 2023. 388 с.
6. Лоза С. Інвестування в Україні: основні тенденції, проблеми та перспективи активізації. Вісник Хмельницького національного університету. 2022. № 2. URL: http://journals.khnu.ua/vestnik/wp-content/uploads/2023/07/vknu-es-2022-n2t2304_47.pdf (дата звернення 26.01.2025).
7. Дума О. І. Механізми венчурного інвестування в стартапи. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку. 2022. № 2 (8). URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2022/dec/29524/220972maket-173-186.pdf> (дата звернення 26.01.2025).
8. Слатвінська М. О., Бриндак В. М. Дискусійні погляди щодо трактування ключових понять інвестиційної діяльності. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2023. № 5—6. С. 54—61. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/bitstream/123456-789/16849/1/54-61.pdf> (дата звернення 25.01.2025).
9. Дорошенко О. С., Скоробогатова Н. Є. Формування моделі оцінювання інноваційно-інвестиційного потенціалу держави в умовах глобальної цифрової

трансформації. Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". 2024. № 5. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2057-2024-5-9928> (дата звернення 25.01.2025).

10. Казакова Н. С., Доброскок А. К. Міжнародні інвестиції України. Проблеми та перспективи їх утворення. Вісник ХНУ ім. В.Н. Казаріна. Серія "Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм". 2019. Вип. 10. <https://doi.org/10.26565/2310G9513G2019-G10G13>

11. Забарна Е. Інноваційні інвестиції як забезпечення сталого розвитку регіонів України у поствоєнний період. Економіка та суспільство. 2024. № 59. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-103> (дата звернення 25.01.2025).

12. Яцкевич І. Інноваційна політика України у післявоєнний період. Економіка та суспільство. 2022. № 39. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-53> (дата звернення 25.01.2025).

13. Матвієвський Н. Міжнародний досвід забезпечення розвитку національної економіки. Академічні візії. 2024. № 38. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1531> (дата звернення 25.01.2025).

14. Global Innovation Index 2023. URL: <https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo-pub-2000-2023-en-main-report-global-innovation-index-2023-16th-edition.pdf> (дата звернення 23.01.2025).

15. Global Innovation Index 2022. URL: <https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo-pub-2000-2022-en-main-report-global-innovation-index-2022-15th-edition.pdf> (дата звернення 23.01.2025).

16. Global Innovation Index 2021. URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2021.pdf (дата звернення 23.01.2025).

17. Foreign direct investment. URL: <https://data.worldbank.org/indicator/BX.KLT.DINV.CD.WD?end=2022&start=2012&view=chart> (дата звернення 23.01.2025).

18. Global Innovation Index 2024. URL: https://www.wipo.int/web-publications/global-innovation-index-2024/assets/67729/2000%20Global%20Innovation%20Index%202024_WEB3lite.pdf (дата звернення 23.01.2025).

19. GDP. URL: <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD?end=2022&start=2012> (дата звернення 23.01.2025).

References:

1. Bierman, H. and Smidt, S. (2006), The capital budgeting decision, London, Routledge, UK.

2. Gitman, L. J., Joehnk, M. D., Juchau, R., Wheldon, B. J. and Wright, S. (2011), Fundamentals of investing, Pearson, Australia.

3. Keynes, J. M. (2018), The General theory of employment, interest and money, London, Cambridge, UK.

4. Sharpe, W. F., Alexander, G. J. and Bailey, J. V. (2019), Investments, 10th ed., Pearson, London, UK.

5. Blank, I. (2023), Investytsiynyy menedzhment: pidruchnyk [Investment management: textbook], Derzh. torh.-ekon. un-t., Kyiv, Ukraine.

6. Loza, S. (2022), "Investment in ukraine: main trends, problems and prospects for activation", Visnyk Khmel'nyt-

s'koho natsional'noho universytetu, vol. 2, pp. 297-306, available at: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2023/07/vknu-es-2022-n2t2304_47.pdf (Accessed 26 January 2025).

7. Duma, O. I. (2022), "Mechanisms of venture investment in startups", Menedzhment ta pidpryemnytstvo v Ukrayini: etapy stanovlennya ta problemy rozvytku, vol. 2 (8), pp. 169—182, available at: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2022/dec/29524/220972maket-173-186.pdf> (Accessed 26 January 2025).

8. Slatvinska, M. O. and Bryndak, V. M. (2023), "Discussion views on the interpretation of key concepts of investment activity", Naukovyy visnyk Odes'koho natsional'noho ekonomichnoho universytetu, vol. 5—6, pp. 54—61.

9. Doroshenko, O. S. and Skorobogatova, N. Ye. (2024), "Formation of a model for assessing the innovation and investment potential of the state in the context of global digital transformation", International scientific journal "Internauka", vol. 5. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2057-2024-5-9928>.

10. Kazakova, N. S. and Dobroskok, A. K. (2019), "International investments in Ukraine. Problems and prospects of their formation", Bulletin of the V.N. Kazarina KhNU. Series "International relations. Economics. Local history. Tourism", vol. 10. DOI: <https://doi.org/10.26565/2310G9513G2019G10G13>

11. Zabarna, E. (2024), "Innovative investments as a means of ensuring sustainable development of regions of Ukraine in the post-war period", Economy and Society, vol. 59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-103>.

12. Yatskevich, I. (2022), "Innovation Policy of Ukraine in the Postwar Period", Economy and Society, vol. 39. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-53>.

13. Matvievsky, N. (2024), "International experience in ensuring the development of the national economy", Academic visions, vol. 38, available at: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1531> (Accessed 25 January 2025).

14. WIPO (2023), "Global Innovation Index", available at: <https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo-pub-2000-2023-en-main-report-global-innovation-index-2023-16th-edition.pdf> (Accessed 23 January 2025).

15. WIPO (2022), "Global Innovation Index", available at: <https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo-pub-2000-2022-en-main-report-global-innovation-index-2022-15th-edition.pdf> (Accessed 23 January 2025).

16. WIPO (2021), "Global Innovation Index", available at: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2021.pdf (Accessed 23 January 2025).

17. WIPO (2024), "Global Innovation Index", available at: https://www.wipo.int/web-publications/global-innovation-index-2024/assets/67729/2000%20Global%20Innovation%20Index%202024_WEB3lite.pdf (Accessed 23 January 2025).

18. World Bank (2024), "Foreign direct investment", available at: <https://data.worldbank.org/indicator/BX.KLT.DINV.CD.WD?end=2022&start=2012&view=chart> (Accessed 23 January 2025).

19. World Bank (2024), "GDP", available at: <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD?end=2022&start=2012> (Accessed 23 January 2025).

Стаття надійшла до редакції 31.01.2025 р.